Ionuț Vlădescu

De la pedagogia generală la psihologia pedagogică

Presa Universitară Clujeană

IONUȚ VLĂDESCU

DE LA PEDAGOGIA GENERALĂ LA PSIHOLOGIA PEDAGOGICĂ

Ediție revizuită și adăugită

IONUȚ VLĂDESCU

DE LA PEDAGOGIA GENERALĂ LA PSIHOLOGIA PEDAGOGICĂ

Ediție revizuită și adăugită

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ

2018

Referenţi ştiinţifici:

Prof. univ. dr. Teodor Pătrăuță

Conf. univ. dr. Tudor Marin

ISBN 978-606-37-0397-3

Universitatea Babeş-Bolyai
Presa Universitară Clujeană
Director: Codruța Săcelean
Str. Hasdeu nr. 51
400371 Cluj-Napoca, România
Tel./fax: (+40)-264-597.401
E-mail: editura@editura.ubbcluj.ro
http://www.editura.ubbcluj.ro

PREFAŢĂ

Apariţia unei lucrări pedagogice oferă publicului larg prilejuri de reflecţie personală şi colectivă asupra acţiunilor şi deciziilor luate în diverse contexte situaţionale, educaţia reprezentând o componentă a existenţei noastre, o întâlnire între individ, societate şi întreaga viaţă socială.

Pedagogia – *ştiinţa* care se ocupă de teoria şi practica educaţiei, studiază complexul fenomen educaţional, câştigându-şi în timp un loc aparte în ansamblul disciplinelor ştiinţifice şi o demnitate teoretică. Ea şi-a dobândit şi şi-a consacrat statutul epistemologic de ştiinţă, de discurs teoretic în legătură cu un fenomen care, practic, se prelungeşte la nivel acţional în acţiuni educaţionale concrete, în care personalitatea, competenţele şi creativitatea educatorului ne permit să vorbim despre *arta educaţiei*.

Arta educaţiei constă, deci, în valorificarea recomandărilor ştiinţifice ale pedagogiei în mod creator şi inovativ, prin adaptarea, adecvarea şi nuanţarea corpusului pedagogiei la situaţiile educaţionale concrete, la particularităţile grupului şi ale individului. Arta educaţiei reflectă dimensiunea operaţională a ceea ce numim măiestrie pedagogică şi atrage atenţia asupra faptului că sistemul de achiziţii din domeniul educaţiei nu poate fi aplicat inflexibil după recomandările ştiinţei; dimpotrivă, este nevoie de iniţiativa şi creativitatea didactică a educatorilor care modelează personalităţi, contribuind la construirea traiectoriei evolutive a individului, în toate etapele ontogenezei.

Conştientizarea reală a caracterului dual al pedagogiei – atât teoretic, cât şi practic – ne obligă la reflecţii, abordări, problematizări şi aplicaţii în consecinţă, care să depăşească abordările strict teoretizante şi descriptive şi să comute accentul pe dimensiunea ilustrativă, pe analize didactice, pe exemple şi modele de lucru, pe practici didactice eficiente experimentate.

Autorul lucrării „Bazele pedagogiei generale” – domnul lector univ. drd. Ionuţ Vlădescu îşi propune să ofere o imagine comprehensivă asupra educaţiei – ca obiect de studiu al pedagogiei şi să contextualizeze topicile luate în discuţie pentru actualul context educaţional şi curricular.

Valorizând, deopotrivă, caracterul teoretic şi cel practic al pedagogiei, autorul optează pentru o structurare pragmatică logică, în care temele se articulează nu doar liniar, ci şi sistemic. Astfel, după delimitările terminologice absolut necesare, realizate în cadrul temei 1, intitulată „Obiectul pedagogiei – educaţia”, se consacră o secţiune specială (2) problematicii educabilităţii, abordată, cu predilecţie din perspectivă pedagogică, dar cu trimiteri şi spre planurile social şi cultural.

Caracterul teleologic al educaţiei este explicitat în cadrul temei 3, în care se prezintă, de asemenea, funcţiile şi formele educaţiei, precum şi interdependenţele dintre acestea. Obiectivele educaţionale cu caracter concret, utilizate la micronivel educaţional sunt tratate în capitolul IV, intitulat „Obiective didactice”, insistându-se asupra acţiunii de operaţionalizare a obiectivelor educaţionale şi asupra paşilor necesari, cu evidenţierea avantajelor şi limitelor acestei acţiuni. Probabil că o tratare unitară a problematicii finalităţilor educaţionale, în care să se inventarieze inclusiv taxonomii, nivele, tipuri, posibilităţi de operaţionalizare şi să se ofere exemple ar fi fost dezirabilă şi clarificatoare pentru cititor.

Remarcăm faptul că autorul a inclus în structura lucrării o temă destinată analizelor circumscrise curriculum-ului educaţional şi uneia din componentele de bază ale acestuia – conţinutul învăţământului (tema 5). Dincolo de prezenţa unor astfel de informaţii, considerăm necesară adoptarea unui limbaj curricular actualizat şi modern, care să îmbogăţească semnificativ limbajul de specialitate al tuturor celor interesaţi de problematica educaţiei.

Următoarele capitole iau în discuţie topici de mare relevanţă în teoria şi metodologia instruirii/didactica generală – principiile didactice (tema 6), procesul de învăţământ (tema 7), metodologia didactică (tema 8), formele de organizare a procesului instructiv-educativ (tema 8) şi în teoria şi metodologia evaluării – elemente de evaluare didactică a performanţelor în învăţare (tema 9).

Consideraţiile şi analizele autorului sunt prezentate într-o manieră structurată logic şi raţional, cu ajutorul unui limbaj de specialitate clar, temele propuse fiind operaţionalizate prin realizarea de legături teorie-practică fireşti. Analizele pur teoretice şi descriptive sunt însoţite de elemente care ţin de registrele iconic şi simbolic de transpunere a conţinuturilor – figuri, scheme, simboluri, care facilitează demersurile cititorului de decodificare a textului. Salutăm aceste eforturi de concepere a unui auxiliar curricular organizat, cu coerenţă internă, care să întărească convingerea că pedagogia îndeplineşte funcţiile: descriptivă, normativ-prescriptivă şi practică, fiind, deopotrivă, ştiinţă descriptivă, teorie normativă şi realizare practică (se ocupă cu ceea ce se face, studiază modul de practicare a educaţiei). În acest sens, îi recomandăm autorului ca în viitoarele ediţii ale lucrării să propună, în maniere explicite întrebări şi exerciţii, care să genereze, să stimuleze şi să orienteze reflecţiile cititorului şi să îl îndemne la o aceptare activă şi critică a textului.

Prof. univ. dr. Muşata BOCOŞ,

Directorul Institutului de Pregătire Didactică,
Directorul Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic,
Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj-Napoca

CUVÂNT ÎNAINTE

Preocuparea cadrelor didactice universitare de a elabora lucrări ştiinţifice, cursuri de specialitate dar şi de a desfăşura cercetări ştiinţifice reprezintă de mult timp o componentă esenţială a acestei profesii, la fel de importantă ca şi aceea a activităţii didactice.

În acest sens, considerăm meritorie apariţia lucrării *De la pedagogia generală la psihologia pedagogică*, întrucât reprezintă un rezultat al preocupărilor autorului de a oferi studenţilor şi celor interesaţi un material bogat din domeniul pedagogiei şi al psihologiei.

Pedagogia nu este o teorie statică. Asemenea oricărei discipline socio-umane se construieşte circumstanţial şi îşi construieşte domeniul gradual chiar exponenţial, prin reajustări şi resemnări permanente.

Lucrarea domnului lector universitar drd. Ionuţ Vlădescu se impune în primul rând prin structură. Este vorba de unirea în acelaşi volum a două conţinuturi interdisciplinare, însă cu obiecte de studiu bine delimitate. Lucrarea se înscrie pe traiectul revigorării şi actualizării interogaţiei asupra unor probleme vechi, dar şi din perspectiva unui prezent reflexiv şi practic, ce incita la noi reaşezări şi puneri la încercări. De altfel într-o primă secţiune a lucrării se încearcă o serie de clarificări epistemologice atât de necesare spaţiului pedagogic, ce conduc la eliminarea parţială a unor confuzii şi ambiguităţi de natura teoretică, logica si praxiologică. Tratările sunt directe, fără menanjamente uneori incomode pentru pedagogul care face un exerciţiu de sinceritate profesională. Ne impresionează acurateţea distincţiilor, pertinenta argumentelor, logicitatea construcţiilor, eleganţa explicaţiilor, şi nu în ultimul rând, frumuseţea discursului etalat în paginile acestei lucrări.

De asemenea, se remarcă multitudinea surselor bibliografice pe care autorul le-a parcurs, ceea ce a condus la prezentarea evoluţiei în

timp a unor concepte, abordări şi interpretări. Ca şi alte domenii, cel psiho-pedagogic se caracterizează printr-o dinamică continuă determinată de noi răspunsuri ale cercetărilor realizate, răspunsuri care încearcă să fie cât mai apropiate de desfăşurarea reală a fenomenelor.

În introducerea la partea a doua autorul subliniază „o psihologie a educaţiei, concepută ca o succesiune de momente evolutive esenţiale, este posibilă şi necesară, mai ales dacă intenţia este dublată de nevoia unor clarificări majore pentru tinerele generaţii de studenţi, care vor fi implicaţi semnificativ în modernizarea învăţământului românesc în viitor.”

Această precizare, referitoare la abordarea diacronică aleasă de autor, incită cititorul la lectura materialului prezentat, întrucât poate surprinde uşor etape, momente, reprezentanţi ai acestora care au contribuit fiecare substanţial la dezvoltarea domeniului psiho-pedagogic.

Ambele părţi ale lucrării prezintă cele mai cunoscute teorii, definiţii, abordări din domeniul pedagogiei generale şi psihologiei educaţionale.

Fiecare din capitolele lucrării se finalizează cu un rezumat în care sunt esenţializate ideile fundamentale şi sunt prezentate cuvintele-cheie ale problematicii abordate. Acest design al elaborării contribuie la fixarea şi consolidarea eficientă de către studenţi a conţinuturilor prezentate în lucrare.

Este pe scurt un ghid pedagogic despre educaţie şi învăţătura scrisă cu inteligenţă, căldură, inspiraţie ce educă prin ea însăşi pe cei care caută savoarea şi înţelepciunea lor!

Prof. univ. dr. Daniel MARA,

Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic
Facultatea de Psihologie
Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu

BIBILIOGRAFIE

Aebli, H. *Didactica psihologică,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1973

Albulescu, M., Albulescu, I., *Studiul disciplinelor socio-umane. Aspecte formative: Structura consecinţelor,* Editura Dacia Educaţional, Cluj-Napoca, 2002

Anastasi, Anne, *Psychological testing,* The MacMillan Company, New York, 1968

Antohi, Şt., Gaurică, *L., Progrese în genetica nucleară,* Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1989

Antonesei, L., *o introducere în pedagogie. Dimensiunile axiologice şi transdisciplinare ale educaţiei,* Editura Polirom, Iaşi, 2002

Ausubel, D. P., Robinson, F. G., *Învăţarea în scoală. O introducere în psihologia pedagogică,* trad., Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981

Ausubel, D., Robinson, F., 1981, *Învăţarea în şcoală,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti

Bama, A., *Autoeducaţia. Probleme teoretice şi metodologice,* Editura Didactieă şi Pedagogică, Bucureşti, 1995

Bârsănescu, Şt., (coord.), *Istoria pedagogiei,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti,1969

Bârzea, C., 1995, *Arta şi ştiinţa educaţiei*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti

Băban, A., (coord.), *Consiliere educaţională,* Cluj-Napoca, 2001

Berger, G., *Omul modern şi educaţia sa,* trad., Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1973

Bernat, S.E., Chiş, V., *Cooperare şi interdisciplinaritate în învăţământul universitar,* Editura Presa Universităţii Clujeană, 2002

Bîrzea, C., *Arta şi ştiinţa educaţiei,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1995
Boktin, J., Elmandjra, M., Maliâa, M., *Orizontul fără limite al învăţării,* Editura Politică, Bucureşti, 1981
Bruner, S. J., *Pentru o teorie a instruirii,* trad., Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1970
Cerghit, I. (coord.), *Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1983
Cerghit, I., Neacşu, I., Negreţ-Dobridor, I., Pânişoară, I. O., *Prelegeri pedagogice,* Iaşi, Editura Polirom, 2001
Cerghit, L, *Metode de învăţământ,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1980
Chircev, A., Pavelcu, D., Roşca, Al., Zorgo, B, (col. de red.), *Psihologia pedagogică,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti 1962
Comănescu, I., *Autoeducaţia azi şi mâine,* Oradea, Editura Imprimeriei de Vest, 1996
Cosmovici, A., Iacob, L., 1999, *Psihologie şcolară*, Editura Polirom, Iaşi
Cozma, T., *Şcoala şi educaţiile paralele,* Iaşi, Editura Universităţii „AL. I. Cuza", 1988
Cretu, *D., Psihopedagogie pentru formarea profesorilor,* Editura Imago, Sibiu, 2000
Creţu, *D., Dezvoltarea motivaţiei învăţării,* Editura Psihomedia, Sibiu, 2001
Creţu, Tinca., 2004, *Psihologia educaţiei*, Editura Credis, Bucureşti
Cristea, S., *Dicţionar de pedagogie,* Bucureşti, Editura Litera-Litera Internaţional, Bucureşti-Chişinău, 2000
Cristea, S., *Finalităţile educaţiei - un model managerial,* în: Revista de Pedagogie, nr. 8/1994
Cristea, S., *Pedagogie generală. Managementul educaţiei,* Editura Didactică şi Pedagogică Regia Autonomă, Bucureşti, 1996
Cucoş, C. (coord.), *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice,* Editura Polirom, Iaşi, 1998
Cucoş, *C., Istoria pedagogiei. Idei şi doctrine pedagogice fundamentale,* Editura Polirom, Iaşi, 2001

Cucoş, C., *Pedagogie şi axiologie,* Editura Didactică şi Pedagogică Regia Autonomă, Bucureşti, 1995
Cucoş, *C., Pedagogie,* Editura Polirom, Iaşi, 1996
Cucoş, C., *Psihopedagogie,* Editura Polirom, Iaşi, 1998
Culda, L., *Devenirea oamenilor în procesualitatea socială,* Editura 1997
D' Hainaut, L., *Programe de învăţământ* şi *educaţie permanentă,* trad., Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981
Dave, R.-H., (coord.), *Fundamentele educaţiei permanente,* trad. Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1991
De Landsheere, *G., Evaluarea continua a elevilor şi examenele,* trad., Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1975
Delors, J., (coord.), *Comoara lăuntrică. Raportul UNESCO al Comisiei Internaţionale pentru Educaţie în sec. XXI*, trad., Editura Polirom, Iaşi, 2000
D'Hainaut., (coord.), *Programe de învăţământ şi educaţie permanentă*, trad., Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981
Dordea, M., *Probleme generale de pedagogie militară,* Editura Academiei Forţelor Terestre, Sibiu, 2001
Doron, Roland, Parot, Francoise, *Dicţionar de psihologie,* Editura Humanitas, Bucureşti, 1999
Drimba, O., *Istoria culturii şi civilizaţiei,* vol. 1-4, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică/Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1984-1994
Dubesse, M., *Etapele educaţiei,* trad., 1981
Duţu, M., *Educaţia şi problemele lumii contemporane,* Editura Albatros, Bucureşti, 1989
Faure, E., *A învăţa să fii,* trad., Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1974
Flew, Antony, *Dicţionar de filosofie şi logică,* Editura Humanitas, 1996
Flicks, V., *The New Elementary School Curriculum,* Van Nostrand Reinhold Comp., New York, 1970
Gagne, R. M., Briggs, J.-L., *Principii de design al instruirii*, trad., Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1977

Gagne, R. M., *Condiţiile învăţării,* trad., Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1975
Galton, M., Bluth, A., *Handbook of Prirrmrv Education in Europe,* David Fulton Publishers, London, 1989
Good, Carter V. (ed.), *Dictionary of Education,* London, 1959.
Herbart, Johann Friedrich, *Prelegeri pedagogice,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1976
Ionel, V., *Pedagogia situaţiilor educative,* Editura Polirom, Iaşi, 2002
Ionescu, M., Chiş, V., (coord.) *Pedagogie. Suporturi pentru formarea profesorilor,* Editura Presa Universităţii Clujeană, 2001
Ionescu, M., Chiş, V., *Strategii de predare şi învăţare,* Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1992
Ionescu, M., Radu, I., (coord.) *Didactica modernă,* ed. a II-a revizuită, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001
Ionescu, Miron (coord.), *Educaţia şi dinamica ei,* Editura Tribuna Învăţământului, Bucureşti, 1998
Ionescu. M., *Demersuri creative în predare şi învăţare,* Editura Presa Universităţii Clujeană, 2000
Iucu, R.B., *Instruirea şcolară. Perspective teoretice si aplicative,* Editura Polirom, Iaşi, 2001
Jinga, I., Istrate, E., (coord.) *Manual de pedagogie,* Editura All, Bucureşti, 1998
Jinga, I., Negreţ, I., *Învăţarea eficientă,* Editura Editis, Bucureşti, 1995
Joiţa, E., *Pedagogia – Ştiinţă integrativă a educaţiei,* Editura Polirom, Iaşi, 1999
Kairov, I.A. (red. principal), *Dicţionar pedagogic,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1963 (vol. I), 1964 (vol. II)
Kant, I., *Tratat de pedagogie. Religia în limitele raţiunii,* Iaşi, 1992
Landsheere, Gilbert de, *Istoria universală a pedagogiei experimentale,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1995
Lengrand, P., *Introducere în educaţia permanentă,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1973
Macavei, E., *Pedagogie. Propedeutică. Didactică,* Editura Didactică şi Pedagogică Regia Autonomă, Bucureşti,1997

Macavei, E., *Teoria educaţiei,* vol. I, II, Editura Aramis, Bucureşti, 2001-2002
Mariana Dordea, *Introducere în studiul Pedagogiei*, Editura Academia Fortelor Terestre, Nicolae Balcescu, Sibiu, 2004.
Marinescu, I. Gh., *Pedagogie universitară. Tradiţie şi modernitate; experienţe şi exigenţe,* RMC, 1987
Maximilian, C., *Aventura geneticii,* Editura Albatros, Bucureşti, 1978
Maximilian, C., *Drumurile speranţei,* Editura Albatros, Bucureşti, 1989
MEN, *Consiliul Naţional pentru Curriculum. Curriculum naţional pentru învăţământul obligatoriu. Cadru de referinţă,* 1998
Meyer, G., *De ce şi cum evaluăm,* trad., Editura Polirom, Iaşi, 2000
Mialaret, *G., Introducere în pedagogie,* trad., Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981
Milcu, M. Şt., Poenaru, S., *Fascinaţia imposibilului,* Editura Editis, 1994
Narly, C., *Pedagogie generală,* (ediţia a II-a), Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1996
Neacşu, I., *Instruire şi învăţare. Teorii. Modele,* Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1990
Neacşu, I., *Instruire şi învăţare. Teorii. Modele. Strategii,* Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1991
Neacşu, L, Tomşa, Gh., *Seminarul didactic universitar,* Universitatea Bucureşti, 1985
Neculau, A., *A fi elev,* Editura Albatros, Bucureşti, 1995
Nicola, I., *Tratat de pedagogie şcolară,* Editura Aramis, Bucureşti,2002
Niculescu, M., *Modelul uman şi idealul educativ. Antologie de texte,* Editura Didactică şi Pedagogică Regia Autonomă, Bucureşti, 1995
Oancea-Ursu, Gh., *Ereditatea şi mediul în formarea personalităţii,* Editura Facla, Timişoara, 1985
Pavelcu, V., *Principii de docimologie,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1976

Păun, E., *Educaţia şi rolul ei în dezvoltarea social-economică,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1974
Piaget, J., *Biologie şi cunoaştere,* Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1975
Popescu-Neveanu, P., *Dicţionar de psihologie,* Editura Albatros, Bucureşti, 1978
Psihologia în U.R.S.S., trad. P. Popescu-Neveanu, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1962
Radu N., Singer, M., *Matematică – ghid pentru clasa I,* Editura Sigma, Bucureşti, 1993
Radu, I.T., *Evaluarea rezultatelor şcolare,* în „Sinteze pe teme de didactică modernă"; Culegere; „Tribuna şcolii", Bucureşti, 1984
Radu, M., Radu, N., *Reciclarea gândirii,* Editura Sigma, Bucureşti, 1991
Radu, N., *Gramatică – ghid didactic pentru clasa clasa a IV-a,* Editura Sigma, Bucureşti, 1996
Radu, N., *Gramatică – ghid didactic pentru clasele a II-a şi a III-a,* Editura Sigma, Bucureşti, 1994
Radu, N., *Învăţare şi gândire,* Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1976
Radu, N., *Învăţarea programată (structurală) a gramaticii în clasele mici,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1971
Radu, N., Singer, M., *Matematică – ghid pentru clasa a II-a,* Editura Sigma, Bucureşti, 1994
Radu, N., Singer, M., *Matematică – ghid pentru clasa a III-a,* Editura Sigma, Bucureşti, 1995
Ross Green, D., *Educational Psychology,* Prentice Hall, New Jersey, 1964
Salade, D., (coord.) *Didactica,* Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1982
Salade, D., *Educatie şi personalitate,* Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 1995
Sălăvăstru, D., *Didactica psihologiei. Perspective teoretice şi metodice,* Editura Polirom, Iaşi, 1999
Sălăvăstru, Doina, 2004, *Psihologia Educaţiei,* Editura Polirom, Iaşi.

Schaub, H. Zenke, K.G., Dicţionar de pedagogie, trad., Editura Polirom, Iaşi,2000
Schwartz, Robinson H., *Designing, Curriculum for early Childhood,* Allyn and Bacon, Boston 1982.
Sillamy, N., *Dicţionar de psihologie,* Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 1996
Skinner, B.F., *Revoluţia ştiinţifică a învăţământului,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1971
Stan, C., *Autoevaluarea şi evaluarea didactică,* Editura Presa Universităţii Clujeană, 2001
Stanciu, I. Gh., *Şcoala şi doctrinele pedagogice în secolul XX,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1995
Stănciulescu, E., *Sociologia educaţiei familiale,* vol. I, Editura Polirom, Iaşi, 1997
Stănciulescu, E., *Sociologia educaţiei familiale,* vol. II, Editura Polirom, Iaşi, 1998
Stănciulescu, E., *Teorii sociologice ale educaţiei,* Editura Polirom, Iaşi, 1996
Stoian, S., (coord.), *Domenii ale pedagogiei,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1983
Suchodolski, I., *Pedagogia şi marile curente filosofice. Pedagogia esenţei şi pedagogia existenţei,* trad., Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1969
Şchipu, U., Veza, E., 1997, *Psihologia vârstelor – ciclurile vieţii*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.
Temple, Ch., *Gândirea critică în abordare transcurriculară,* curs universitar, Open Society Institute-New York, Proiectul RWCT, 2001
Temple, Ch., *Lectura şi scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice in învăţământul superior: gândirea critică în abordarea transcurriculară,* trad., Open Society Institute-New York/Proiectul RWCT iunie 2001
Thomas, J., *Marile probleme ale educaţiei în lume,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti,1977
Todoran, D., (coord.), *Fundamente pedagogice,* vol. I, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1970

Todoran, D., Individualitate şi educaţie, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1974

Uscătescu, Gh., *Ontologia culturii,* Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1987

Văideanu, G., *Educaţia la frontiera dintre milenii,* Editura Politică, Bucureşti, 1988

Vianu, T., *Studii de filosofia culturii,* Editura Eminescu, Bucureşti, 1982

Vinţanu, N., *Educaţia universitară,* Editura Aramis, Bucureşti, 2002

Vrabie, D., *Psihologia atitudinii elevului faţă de aprecierea şcolară,* Editura Porto-Franco, Galaţi, 1994

Zlate, M., *Omul faţă în faţă cu lumea,* Editura Albatros, Bucureşti, 1988

CUPRINS

PARTEA A II-A
PSIHOLOGIA EDUCAŢIEI

PARTEA A III-A
ELEMENTE DE ORIENTARE ŞI STUDIU ÎN PSIHOLOGIA PEDAGOGICĂ (ŞCOLARĂ)

ISBN: 978-606-37-0397-3